

Beslut om inrättande och instruktion för Rådet för etik och främjande av god forskningssed

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att

1. inrätta *Rådet för etik och främjande av god forskningssed*
2. ”Instruktion för Rådet för etik och främjande av god forskningssed” ska träda i kraft i enlighet med de ikraftträdandebestämmelser som anges i styrdokumentet (se bilaga).

Beslutet ska föras in i LiU:s regelsamling. Beslutet ska anmälas vid nästkommande möte i universitetsstyrelsen.

Skäl till beslut

Av avsnitt 2.10 i LiU:s arbetsordning (dnr LiU-2023-04615) framgår att rektor kan inrätta särskilda rådsfunktioner med uppgift att vara rådgivande organ vid beredningen av i första hand ärenden av universitetsstrategisk eller universitetsgemensam betydelse och där beslut ska fattas företrädesvis av universitetsstyrelsen eller rektor.

Rådet för etik och främjande av god forskningssed är ett fristående råd med möjlighet att självständigt lyfta aktuella frågor. Rådet ska fokusera sitt uppdrag kring att proaktivt arbeta med att främja god forskningssed och förebygga att avvikelse från god forskningssed uppstår vid universitetet. Rådets uppdrag blir även att stimulera till diskussion och debatt i etiska frågor samt främja kunskapsutvecklingen inom det forskningsetiska området.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av rektor Jan-Ingvar Jönsson vid rektors beslutsmöte i närvaro av tillförordnade universitetsdirektören Per-Olof Brehmer, studentrepresentanten Anna Wikström och sekreteraren Jenny Ewen Waldén, efter

föredragning av forskningskoordinatör Emma Rörby.

I ärendets beredning har tillförordnade universitetsdirektören, som också är vice rektor för samverkan och campusutveckling, Per-Olof Brehmer och forskningskoordinatör Emma Rörby deltagit.

Samverkan har skett med den centrala samverkansgruppen.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Jan-Ingvar Jönsson

Emma Rörby

Bilaga: Instruktion för Rådet för etik och främjande av god forskningssed

Sändlista:

Universitetsledningen
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Fakultets- och områdesstyrelser (funktionsadresser)
Dekanerna (funktionsadresser)
Prefekterna
Rektorsrådet för särskilda forskningsfrågor
Fakultetskanslierna (funktionsadresser)
Institutionerna (de administrativa cheferna)
Överbibliotekarien
Internrevisionen
Berörda lokala fackliga organisationer
Studentkårerna
Innehållsredaktionen
Regelsamlingen
Dokument- och arkivenheten (original)

Instruktion för Rådet för etik och främjande av god forskningssed

1 Bakgrund

I denna instruktion framgår vilka uppgifter och vilken organisation *Rådet för etik och främjande av god forskningssed* har. Rådet är ett, inom ramen för denna instruktion, fristående organ där ordföranden i rådet regelbundet stämmer av olika etiska aspekter med rektor.

Frågor som rör oredlighet i forskning prövas från och med den 1 januari 2020 av Nämnden för prövning av oredlighet i forskning, Npof, enligt 7 § *lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning*. Andra misstänkta avvikelser från god forskningssed än de som ska prövas av nämnden från och med samma tidpunkt prövas av Linköpings universitets (LiU:s) Kommitté för hantering av avvikelser från god forskningssed (dnr LiU 2021-03522).

2 Rådets uppgifter

2.1 Övergripande om rådets uppgifter och ansvar

Det är av största vikt att den forskning som bedrivs vid LiU utförs i enlighet med god forskningssed, detta för att värna forskningens kvalitet, integritet och självständighet. Syftet med Rådet för etik och främjande av god forskningssed är att stimulera till diskussion och debatt i etiska frågor samt främja kunskapsutvecklingen inom det forskningsetiska området. Rådet ska även utgöra ett strategiskt stöd för rektor i det proaktiva arbetet med att främja god forskningssed och förebygga att avvikelse från god forskningssed uppstår vid universitetet.

I flertalet författningar finns bestämmelser om etiska krav för högskolornas verksamhet. I högskolelagen (1992:1434) anges att vetenskapens trovärdighet och god forskningssed ska värnas i högskolornas verksamhet (1 kap. 3 a § första stycket) samt att verksamheten ska anpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen och forskningen (1 kap. 4 § första stycket).

Av lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning framgår att forskaren ansvarar för att följa god forskningssed i sin forskning (4 §) och att forskningshuvudmannen har det övergripande ansvaret för att forskningen utförs i enlighet med god forskningssed (5 §).

Enligt 1 kap. 16 § högskoleförordningen (1993:100) ska en högskola se till att medarbetare kan få råd och stöd i frågor om god forskningssed och avvikelser från sådan sed. Regeringen har i prop. 2018/19:58 framhållit att systemet för hantering av oredlighet i forskning måste vara tydligt och rättssäkert och ge skydd och stöd till alla inblandade (s. 13), samt att stödstrukturer behövs inom forskningshuvudmännens organisationer (s. 80).

2.2 Uppdrag, ansvar och mandat

Rådet för etik och främjande av god forskningssed ansvarar för att löpnade rapportera och samråda med respektive fakultetsledning. Rådet ska bedriva omvärldsanalys samt bereda forskningsetiska frågor av universitetsövergripande karaktär. Rådet har särskilt ansvar för att underlätta och stödja universitetets gränsöverskridande och tvärvetenskapliga forskning.

Rådet diskuterar forskningsetiska frågor och är därmed ett rådgivande organ till rektor. Rådet har mandat att bereda frågor genom att ta fram underlag som beaktas när rektor fattar beslut.

Rådet kan även utse arbetsgrupper som ska rapportera till rådet.

Arbetet i rådet ska karaktäriseras av öppenhet till aktiviteter som stärker universitetens strävan att bedriva forskning av hög kvalitet.

2.3 Bevakande och analyserande

Rådet för etik och främjande av god forskningssed ska

- följa utvecklingen inom forskningsetik och god forskningssed nationellt som internationellt,
- föreslå rutiner som systemförändringar som förhindrar att konstaterade felaktiga beteenden fortgår eller upprepas,
- följa utvecklingen av universitetets forskning i frågor relaterade till forskningsetik som på grund av sin universitetsövergripande karaktär bör behandlas gemensamt över fakultetsgränserna, samt
- följa utvecklingen av LiU:s verksamheter inom forskningsetik och god forskningssed.

2.4 Beredande och rådgivande

Rådet för etik och främjande av god forskningssed ska

- utgöra ett universitetsövergripande stöd för rektor i universitetets arbete med att främja god forskningssed,
- utgöra ett universitetsgemensamt rådgivande och beredande organ till stöd för universitetsledningen och för erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna i frågor om forskningsetik och god forskningssed, samt
- bereda och rådgöra universitetsövergripande policyfrågor inom exempelvis forskningsetik och forskningskvalitet.

2.5 Frågor som lyft från rektor

Såväl rektor som pro- eller vicerektor kan, utöver rådets självvalda frågor, lyfta frågor till rådet för att be om synpunkter. Frågorna kan röra de områden som listas ovan och lyfts till rådet via ordförande.

3 Organisation och ledning

3.1 Sammansättning

3.1.1 Ordförande och viceordförande

Rådet för etik och främjande av god forskningssed ska ha en ordförande. Rektor utser rådets ordförande som ska vara pro- eller vicerektor. Ifall rådet anser det angeläget kan rådet utse en viceordförande bland rådets övriga ledamöter.

3.1.2 Ledamöter

Rådet för etik och främjande av god forskningssed ska bestå av åtta ledamöter utöver ordföranden. Ledamöterna ska vara vetenskapligt eller konstnärligt kompetenta lärare med erfarenhet från universitetets verksamhet inom utbildning, forskning och samverkan. Ledamöterna ska representera den bredd som universitetets forskning uppvisar och ha omfattande vetenskaplig kompetens och legitimitet i forskarsamhället, samt med fördel ha erfarenhet av arbete med forskningsetik. Ledamöterna utses av rektor efter nomineringsförfarande som involverar universitetsledningen samt fakulteter och institutioner. En jämn könsfördelning eftersträvas.

I frågor som speciellt rör forskarstuderande ska en studentrepresentant som är forskarstuderande adjungeras och ges närvaro- och yttranderätt.

3.1.3 Resurser

Till sitt förfogande har rådet en av rektor utpekad handläggare- och sekreterarstöd som bistår rådet. Rådet ska också bistås av en jurist som utses av chefsjuristen.

3.2 Mandatperiod

Mandatperioden för ledamöterna i Rådet för etik och främjande av god forskningssed är tre år. En ledamot kan utses för sammanlagt tre mandatperioder d.v.s. totalt nio år.

3.3 Sammanträden

Rådet för etik och främjande av god forskningssed sammanträder minst fyra gånger per år på kallelse från ordföranden. Mötesanteckningar förs vid varje möte och justeras av ordföranden.

3.4 Uppföljning och återkoppling

3.4.1 Återkoppling till universitetsledningen

Rådets ordförande ska återrapporera rådets diskussioner och ställningstaganden till rektor eller den rektorn utser en gång per år. När rådet diskuterar aktuella frågor med snäva tidsramar rapporteras det till rektor inom tidsramen. Hela universitetsledningen får tillgång till rådets mötesanteckningar.

3.4.2 Uppföljning av rådets arbete

Rådets arbete följs upp genom en årlig rapport som sammanfattar de frågor som rådet diskuterat och tagit ställning i.

3.4.3 Rektors återkoppling och uppföljning

Rektor följer upp de frågor som rådet diskuterat och berett genom att återkoppla vilka beslut som fattas och vilken betydelse som rådets synpunkter haft för detsamma.

4 Ikraftträdande

Denna instruktion träder i kraft den 19 februari 2024.

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign